

8. Odpoveď podpredsedu vlády a ministra vnútra Slovenskej republiky R. Kaliňáka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Hubu podanú 13. júla 2012 vo veci činnosti polície

Podpredseda vlády
a minister vnútra
Slovenskej republiky

Robert KALIŇÁK

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania:		
02-08-2012		
Číslo spisu: <i>PREDS-490/2012</i>		
Listy: <i>1/4</i>	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 31. júla 2012

Číslo: KM-OPVA1-2012/003145

Vážený pán poslanec,

bola mi doručená Vaša interpelácia, ktorou poukazujete na to, že v poslednom období sa množia prípady, kedy dochádza k spoločensky nežiaducemu konaniu rôznych subjektov, pričom polícia je na túto skutočnosť upozornená a napriek tomu nekoná. Ďalej poukazujete na dve kauzy, ktoré podľa Vášho vyjadrenia mali značný mediálny ohlas a vyvolali pobúrené reakcie nemalej časti verejnosti. Ide o kauzy neohlásenej asanácie bývalej Bratislavskej cvermovej továrne na Páričkovej ulici v Bratislave a o takzvané hausbóty na dunajských ramenách, ktoré mali byť vybudované bez príslušného povolenia. K uvedenej veci uvádzam nasledovné.

Ochrana života, zdravia a majetku patrí medzi hlavné úlohy Policajného zboru. Nie každé porušenie zákona je však príslušná riešiť polícia. V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania. Zákrok polície, pri ktorom sa bezprostredne zasahuje do práv a slobôd osoby má však svoje prísne pravidlá.

Policajný zbor ako štátny orgán môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Policajný zbor nenahrádza činnosť iných štátnych alebo samosprávnych orgánov, ktoré majú kompetencie rozhodovať vo veciach podľa stavebného zákona. Policajný zbor však na žiadosť orgánu, ktorý vykonáva stavebný dohľad, je povinný poskytnúť mu pomoc v prípadoch, ak možno predpokladať ohrozenie života alebo zdravia pracovníka štátneho stavebného dohľadu a pod. V prípade dodržania zákonom stanovených podmienok poskytne Policajný zbor v zmysle zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov osobám, ktoré o to písomne požiadajú, adekvátnu spoluprácu pri výkone ich práv, nemôže však rozhodovať vo veciach, v ktorých sú kompetentné konať iné štátne orgány.

Prvou spomínanou kauzou je neohlásená asanácia bývalej Bratislavskej cvermovej továrne na Páričkovej ulici v Bratislave. Poverený príslušník Policajného zboru sa pri preverovaní všetkých doručených trestných oznámení zaoberal aj podozrením zo spáchania nedbanlivostného prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s úmyselným prečinom neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 ods. 1 Trestného zákon. Konkrétne mali nezistené osoby nakladať s odpadom (azbest) v rozpore so všeobecnými právnymi predpismi. Dňa 28. júna 2012 bolo vydané uznesenie

podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku o odmietnutí veci, pretože neboli zistené skutočnosti odôvodňujúce začatie trestného stíhania. Súčasne sa však zistilo, že zákonnosť postupu investora pri nakladaní s odpadom rieši príslušný obvodný úrad životného prostredia. Ak bude zistené, že došlo k protiprávnemu nakladaniu s odpadom v rozsahu väčšom ako 266 Eur, bude možné viesť trestné konanie vo veci trestného činu neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 Trestného zákona voči fyzickým osobám, ktoré sa tohto konania dopustili.

V predmetnej veci polícia po príchode na miesto búracích prác na Páričkovej ulici (sobota 16. júna 2012 okolo 12.30 hod.) vyťažila kompetentné osoby, skontrolovala doklady týkajúce sa vykonávaných búracích prác a vzhľadom na zistené nezrovnalosti v právnych otázkach týkajúcich sa ďalšej búracej činnosti komunikovala so zainteresovanými stranami a dosiahla odklad búracích prác počas prebiehajúceho víkendu. Tento postup je možné hodnotiť ako pozitívny výsledok polície v predmetnej veci, ktorý sa jej podaril dosiahnuť priamo na mieste. Pretože z prvotných informácií polícia nezistila dôvodné podozrenie z páchania trestného činu alebo priestupku, nebola kompetentná vykonať zákrok voči konkrétnym osobám v medziach zákona o Policajnom zbore. Zistené právne problémy týkajúce sa predmetnej búracej činnosti polícia nebola kompetentná na mieste riešiť a ani vo všeobecnosti nie je na ich riešenie príslušná. Na základe podaných trestných alebo priestupkových oznámení následne riešila v rámci trestného, resp. priestupkového konania časť spornej problematiky, na ktorú bola oprávnená. Išlo o jeden priestupok v súvislosti s búraním cverbovej továrne, ktorý bol z hľadiska vecnej a miestnej príslušnosti odovzdaný na Miestny úrad Bratislava – Ružinov, Stavebný úrad, Mierová 21, Bratislava, pretože objasňovanie nie je v kompetencii polície. V oznámení sa poukazuje na nedodržanie podmienok povolenia na odstránenie stavby.

Čo sa týka trestných činov, bolo podaných päť oznámení:

- podozrenie zo spáchania nedbanlivostného prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s úmyselným prečinom neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 ods. 1 Trestného zákona. V tomto prípade bolo vydané uznesenie o odmietnutí,
- podozrenie zo spáchania nedbanlivostného prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1 Trestného zákona. V tomto prípade bolo taktiež vydané uznesenie o odmietnutí, nakoľko nedošlo k naplneniu obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu,
- podozrenie z úmyselného prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. i) Trestného zákona. Bolo vydané uznesenie o odmietnutí,
- dve podozrenia zo spáchania trestného činu neoprávneného zásahu do práv k domu, bytu a nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 2 Trestného zákona. Uvedené konanie je v štádiu pred začatím trestného stíhania.

K Vášmu, v interpelácii uvedenému vyjadreniu, že nezasiahnutím polície mohli vzniknúť značné a nenávratné celospoločenské škody na kultúrnom dedičstve je potrebné uviesť, že areál bývalej Bratislavskej cverbovej továrne sa nenachádza v pamiatkovej rezervácii, ani v pamiatkovej zóne, ani v ochrannom pásme národnej kultúrnej pamiatky. Nie je zapísaný ani v zozname svetového dedičstva UNESCO. Ako národná kultúrna pamiatka je v ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) zapísaná iba hlavná výrobná jednotka, t. j. samotná bývalá továreň na nite. Ostatné budovy v areáli, vrátane objektov zbúraných 16. júna 2012, nepoživajú osobitnú ochranu podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Areál bývalej Bratislavskej cverbovej továrne nie je doposiaľ zapísaný ani v zozname pamätihodností miestnej časti Bratislava – Ružinov a teda

asanované objekty ani predmetný areál nie sú súčasťou kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené mám za to, že k značným a nenávratným celospoločenským škodám na kultúrnom dedičstve nedošlo.

Druhou Vami popísanou kauzou sú hausbóty na dunajských ramenách pod Bratislavou. Uvedenú problematiku riešia príslušníci Policajného zboru zaradení na úrade boja proti organizovanej kriminalite prezídia Policajného zboru, odbor odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality. V spolupráci so Slovenskou inšpekciou životného prostredia boli preverované viaceré podnety týkajúce sa nelegálneho umiestňovania hausbótov a poškodzovania životného prostredia s nimi súvisiaceho. Prípady, v ktorých bolo podané trestné oznámenie, boli vyšetrované. Policajný zbor však nie je orgánom príslušným na ich povoľovanie a ani na vykonávanie kontroly ich umiestnenia. Tieto oprávnenia spadajú do pôsobnosti iných štátnych orgánov. Policajný zbor na tomto úseku môže v zmysle zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších zákonov iba odhaľovať priestupky a zisťovať ich páchatel'ov, resp. odhaľovať trestné činy, zisťovať ich páchatel'ov a vykonávať vyšetrovanie trestných činov, ktoré s ich umiestnením súvisia.

Policajný zbor doposiaľ vyšetroval dva prípady týkajúce sa hausbótov umiestnených na Jaroveckom ramene v katastrálnom území Bratislavy, časť Jarovce. Oba prípady boli v pôsobnosti Okresného riaditeľ'stva Policajného zboru v Bratislave V:

- v prvom prípade išlo o trestné stíhanie pre prečin ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 300 ods. 1 písm. c), ods. 4 písm. c) Trestného zákona. Vyšetrovanie bolo prerušené podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku,
- v druhom prípade bolo začaté trestné stíhanie pre trestný čin ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 300 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 ods. 1 písm. a), b), c), ods. 5 písm. b) Trestného zákona. Trestné stíhanie nie je doposiaľ ukončené.

Státie hausbótu, ako plávajúceho zariadenia na vodných cestách, povoľuje podľa § 39 písm. b) bod 2 zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Štátna plavebná správa, na základe vyjadrenia k umiestneniu od Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., v prípade, že hausbót má byť umiestnený v chránenom území je potrebné aj stanovisko obvodného úradu životného prostredia. V súčasnosti neevidujeme informáciu o hausbótoch, na ktoré by predmetné povolenie nebolo vydané.

Väčšina hausbótov sa nachádza na území s 1. stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, teda ich umiestňovanie nie je podmienené súhlasom orgánu ochrany prírody. Na umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiaceho plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela sa súhlas orgánu ochrany prírody vyžaduje až od 2. stupňa ochrany. Na hausbóty, ktoré boli umiestnené v ochrannom pásme prírodnej rezervácie Dunajské ostrovy pred rokom 2003, teda pred účinnosťou zákona o ochrane prírody a krajiny, sa súhlas nevyžadoval. Tie, ktoré tam boli umiestnené po nadobudnutí účinnosti zákona, boli riešené v správnom konaní Slovenskou inšpekciou životného prostredia a majiteľom bola uložená pokuta. Policajný zbor bol príslušný len v prípade, keď došlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu, napr. trestného činu ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 300 Trestného zákona.

Policajný zbor môže pri svojej činnosti odhaliť priestupok alebo trestný čin a zistiť jeho páchatel'a. V prípade priestupkov súvisiacich s nelegálnym umiestnením hausbótu však

nie je oprávnený na ďalšie konanie. V mnohých prípadoch pre odbornú náročnosť problematiky nie je možné, aby policajti zhodnotili právny stav na mieste. Pri svojom postupe a rozhodovaní sú závislí na stanoviskách príslušných orgánov, napr. štátnej plavebnej správy a orgánov ochrany životného prostredia. Ak je umiestnenie hausbótu spojené s poškodením životného prostredia v určitom rozsahu, napr. pri budovaní príjazdovej komunikácie, parkoviska, zničení biotopov, resp. postavením stavby v chránenom území (stupka na prichytenie hausbótu, oplotenia pozemkov v blízkosti hausbótu a pod.) môže dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 300, resp. § 301 Trestného zákona a v takom prípade Policajný zbor môže začať vo veci trestné stíhanie. V priebehu vyšetrovania je však problematické zistiť páchateľov, ktorí trestný čin spáchali, resp. získať dostatočné dôkazy, pretože dokazovanie komplikuje najmä absencia svedkov ochotných vypovedať v trestnom konaní, dodatočné oznámenie trestných činov v čase, keď už nie je možné zistiť rozsah poškodenia životného prostredia a pod.

S úctou

Vážený pán

Prof. Mikuláš HUBA
poslanec Národnej rady
Slovenskej republiky

Bratislava

Na vedomie: Pavol Paška, predseda Národnej rady Slovenskej republiky